

„Rewolucja społeczna” czy „dzika przebudowa”?

Spółeczne skutki przekształceń
własnościowych w Polsce
(1944–1956)

Lublin, 19–21 listopada 2014 r.

Hotel Unia-Mercure
Al. Racławickie 12

„REWOLUCJA SPOŁECZNA” CZY „DZIKA PRZEBUDOWA”? SPOŁECZNE SKUTKI PRZEKSZTAŁCEŃ WŁASNOŚCIOWYCH W POLSCE (1944–1956)

“SOCIAL REVOLUTION” OR “WILD RESTRUCTURING”? SOCIAL EFFECTS OF OWNERSHIP CHANGES IN POLAND (1944–1956)

19 LISTOPADA 2014 R. (środa); 19 NOVEMBER 2014 (Wednesday)

9.00–9.30 – Otwarcie konferencji (Opening of the Conference)

WYKŁAD WPROWADZAJĄCY (KEYNOTE SPEAKER)

9.30–9.50 – **prof. Marcin Kula (UW)**, *Posiadanie, zabieranie i zwracanie - zjawiska długiego trwania* (Possession, Taking Away and Giving Back – Phenomena of the *longue durée*)

BLOK TEMATYCZNY (THEMATIC SESSION)

9.50–11.50 – **Własność w okresie II Rzeczypospolitej oraz okupacji niemieckiej**
(Ownership During the Second Polish Republic and German Occupation)

Prowadzenie (Chairperson): **prof. Marek Kornat (IH PAN/UKSW)**

9.50–10.10 – **prof. Waldemar Paruch (UMCS)**, *Państwo przeciwko rewolucji: Własność w debacie publicznej II Rzeczypospolitej* (State Against Revolution: Ownership in the Public Debate During the Second Polish Republic)

10.10–10.30 – **dr Marcin Chorążki (IPN)**, *Dwory jako ośrodki szczególnego znaczenia dla niemieckiej polityki wojennej na przykładzie dystryktu krakowskiego* (Landed Estate as a Centre of Particular Significance for the German War Policy. Example of the Cracow District)

10.30–10.50 – **prof. Bogdan Musiał (UKSW)**, *Przemiany struktury własności na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką* (Ownership Changes on the Polish Territories During the German Occupation)

10.50–11.30 – Dyskusja (Discussion)

11.30–11.50 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

BLOK TEMATYCZNY (THEMATIC SESSION)

11.50–15.00 – **Przemiany społeczne jako skutek przekształceń własnościowych w ZSRR i krajach Europy Środkowej i Wschodniej** (Social Changes as a Result of Ownership Changes in the USSR and Countries of Central and Eastern Europe)

Część I (Part I)

Prowadzenie (Chairperson): **dr Marcin Kruszyński (IPN)**

11.50–12.10 – **prof. Mariusz Wołos (IH PAN)**, *Model radziecki. Przekształcenia własnościowe w ZSRR w latach dwudziestych i trzydziestych XX stulecia* (The Soviet Model. Ownership Changes in the USSR in the 1920s and 1930s)

12.10–12.30 – **prof. Marek Kornat (IH PAN/UKSW)**, *Polscy sowietolodzy o kolektywizacji i industrializacji w ZSRR* (Polish Sovietologists on the Collectivization and Industrialization in the USSR)

12.30–12.50 – **prof. Wołodymyr Baran (Wschodnioeuropejski Narodowy Uniwersytet im. Łesi Ukrainki w Łucku, Ukraina)**, *Społeczne skutki przekształceń ekonomicznych na Ukrainie Zachodniej w latach 1939–1941* (Social Consequences of the Economic Transformations in Western Ukraine in 1939–1941)

12.50–13.10 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

Część II (Part II)

Prowadzenie (Chairperson): **prof. Marek Kornat (IH PAN/UKSW)**

13.10–13.30 – **prof. Hiroaki Kuramiya (University of Indiana w Bloomington, USA)**, *Przebudowa społeczeństw Europy Środkowo-Wschodniej po II wojnie światowej w planach Józefa Stalina* (The restructuring of societies in Central and Eastern Europe after the Second World War in Joseph Stalin's plans)

13.30–13.50 – **prof. Stephen Wheatcroft (University of Melbourne, Australia)**, *Reformy gospodarcze w Europie Środkowo - Wschodniej po zakończeniu II wojny światowej - model sowiecki i jego lokalne modyfikacje* (Economic changes in Central and Eastern Europe after the Second World War - the Soviet model and its local modifications)

13.50–14.10 – **dr Cosmin Budeanca (Institute for the Prosecution of Communist Crimes in Romania)**, *Model sowiecki i początki kolektywizacji rolnictwa w komunistycznej Rumunii* (The Soviet Model and the Beginnings of Collectivization of Agriculture in Communist Romania)

14.10–14.30 – **prof. Sorin Radu (Lucian Blaga University in Sibiu, Romania),**
Komunistyczna propaganda na rumuńskiej prowincji 1945–1953 (Communist Propaganda in Romanian Countryside during 1945–1953)

14.30–15.10 – Dyskusja (Discussion)

15.10–15.50 – Przerwa obiadowa (Dinner Break)

BLOK TEMATYCZNY (THEMATIC SESSION)

15.50–19.40 – **Własność jako element programu społeczno-gospodarczego PPR /PZPR – idea i realizacja (Ownership as Part of the Socio-Economic Programme of the Polish Workers' Party/Polish United Workers' Party – The Idea and Implementation)**

Część I (Part I)

Prowadzenie (Chairperson): dr Andrzej Zawistowski (IPN/SGH)

15.50–16.10 – **dr Marcin Markiewicz (IPN),** *Przekształcenia własnościowe w polskim rolnictwie (1944–1956) (Ownership Changes in Polish Agriculture <1944–1956>)*

16.10–16.30 – **prof. Wojciech Morawski (SGH),** *Rzeczywista wartość nacjonalizacji przemysłu dla gospodarki Polski Ludowej (Real Value of the Nationalization of Industry for the Economy of the Polish People's Republic)*

16.30–16.50 – **prof. Janusz Kaliński (SGH),** *Następstwa „bitwy o handel” (1947–1948) (The Consequences of the “Battle over Commerce” <1947–1948>)*

16.50–17.10 – **dr Emilia Konopska-Struś (Wrocław),** *Polityka władz państwowych wobec rzemiosła w latach 1944–1956. Teoria a praktyka (The Authorities' Policy Regarding Craft in 1944–1956. Theory and Practice)*

17.10–17.40 – Dyskusja (Discussion)

17.40–18.10 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

Część II (Part II)

Prowadzenie (Chairperson): prof. Jerzy Eisler

18.10–18.30 – **dr hab. Cecylia Leszczyńska (UW),** *Zmiany własnościowe w sektorze bankowym w latach 1945–1950, ich skutki gospodarcze i społeczne (Ownership Changes in Banking in 1945–1950, Their Economic and Social Consequences)*

18.30–18.50 – **dr hab. Tomasz Głowiński (UWr),** *Tzw. „konwersje waluty” w latach 1945 i 1950 jako narzędzie drenażu polskiego społeczeństwa w czasach komunistycznej dyktatury (The So-Called Currency Conversions in 1945 and 1950 as an Instrument of Draining the Polish Society During the Communist Dictatorship)*

18.50–19.10 – **prof. Janusz Wrona (UMCS),** *Władze państwowe wobec ziemi w posiadaniu Kościoła Katolickiego w latach 1944–1956 (National Authorities' Position Regarding the Land Owned by the Catholic Church in 1944–1956)*

19.10–19.40 – Dyskusja (Discussion)

20 LISTOPADA 2014 R. (czwartek); 20 NOVEMBER 2014 (Thursday)

BLOK TEMATYCZNY (THEMATIC SESSION)

9.00–11.20 – **Własność jako element programu społeczno-gospodarczego PPR/PZPR – idea i realizacja (Ownership as Part of the Socio-Economic Programme of the Polish Workers' Party/Polish United Workers' Party – The Idea and Implementation)**

Część III (Part III)

Prowadzenie (Chairperson): dr hab. Jacek Wołoszyn (KUL/IPN)

9.00–9.20 – **dr Jarosław Chodak (UMCS),** *Przekształcenia społeczno-gospodarcze w Polsce w latach 1944–1956 w perspektywie teorii rewolucji (Socio-Economic Transformations in Poland in 1944–1956 from the Point of View of Theory of Revolution)*

9.20–9.40 – **prof. Romuald Turkowski (UW),** *Wizja gospodarczej przebudowy Polski w świetle myśli ekonomicznej niezależnego ruchu ludowego w Kraju w latach 1945–1947 (Vision of Polish Economic Restructuring from the Point of View of the Economic Thought of the Independent Peasant Movement in the Country in 1945–1947)*

9.40–10.00 – **prof. Sławomir Sztaba (SGH),** *Aktywne poszukiwanie renty w gospodarce socjalistycznej (Active Search for Allowance in the Socialist Economy)*

10.00–10.20 – **prof. Anna Machnikowska (UG),** *Dezintegracja systemu prawa własności w Polsce Ludowej. Między ideą a praktyką (Disintegration of the System of Ownership in the Polish People's Republic. Between the Idea and Practice)*

10.20–10.40 – **prof. Piotr Madajczyk (ISP PAN), Własność w polityce narodowościowej Polski (1944/45–1956)** (*Ownership in Polish Ethnic Policy 1944/45–1956*)

10.40–11.30 – Dyskusja (Discussion)

11.30–11.50 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

PANEL DYSKUSYJNY (PANEL DISCUSSION)

11.50–13.20 – **Wzorce radzieckie a własna droga – dyskusje, dylematy** (*Soviet Models and an Individual Path – Discussions, Dilemmas*)

Moderator (Moderator): **dr Władysław Bułhak (IPN)**

Uczestnicy (Panel Speakers): **prof. Maciej Bałtowski (UMCS),**

prof. Jacek Łuszniewicz (SGH),

prof. Mariusz Wołos (IH PAN)

13.20–13.50 – Dyskusja (Discussion)

13.50–14.30 – Przerwa obiadowa (Dinner Break)

BLOK TEMATYCZNY (THEMATIC SESSION)

14.30–17.30 – **Nowe społeczeństwo – efekty reform społeczno-gospodarczych w powojennej Polsce** (*New Society – The Consequences of the Socio-Economic Reforms in the Post-War Poland*)

Część I (Part I)

Prowadzenie (Chairperson): **prof. Jerzy Eisler (IH PAN/IPN)**

14.30–14.50 – **dr hab. Agnieszka Kolasa-Nowak (UMCS), Wpływ powojennych zmian własnościowych na strukturę społeczną. Ustalenia socjologów** (*The Influence of the Post-War Ownership Changes on the Social Structure. Sociological Views*)

14.50–15.10 – **prof. Tadeusz Wolsza (IH PAN), Emigracja wobec społeczno-gospodarczych zmian w Polsce w latach 1944–1948/1949** (*The Polish Emigre Community's View on the Socio-Economic Changes in Poland in 1944–1948/1949*)

15.10–15.30 – **prof. Dariusz Jarosz (IH PAN), Przekształcenia własnościowe w polityce mieszkaniowej w Polsce w latach 1944–1956 i ich społeczne konsekwencje** (*Ownership Changes in the Housing Policy in Poland in 1944–1956 and Their Social Consequences*)

15.30–15.50 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

15.50–16.10 – **dr hab. Wojciech Misztal (UMCS), Wzór osobowy obywatela pierwszej dekady Polski Ludowej** (*Personal Model of a Citizen in the First Decade of the Polish People's Republic*)

16.10–16.30 – **prof. Grzegorz Miernik (UJK w Kielcach), Ewolucja poglądów chłopów na kwestię własności pod wpływem polityki społeczno-gospodarczej władz (1944–1956)** (*The Evolution of Peasants' Views on the Issue of Ownership Influenced by the Authorities' Socio-Economic Policy <1944–1956>*)

16.30–16.50 – **prof. Jędrzej Chumiński (UE we Wrocławiu), Wpływ zmian własnościowych w przemyśle na skład środowiska robotniczego w Polsce (1945–1956)** (*The Influence of the Ownership Changes in Industry on the Structure of the worker's society in Poland <1945–1956>*)

16.50–17.30 – Dyskusja (Discussion)

17.30–17.50 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

PANEL DYSKUSYJNY (PANEL DISCUSSION)

17.50–19.10 – **Spółeczeństwo wobec zmian społeczno-gospodarczych w Polsce w latach 1944/45–1956** (*Society and the Socio-Economic Changes in Poland in 1944/45–1956*)

Moderator (Moderator): **dr Łukasz Kamiński (IPN)**

Uczestnicy (Panel Speakers): **prof. Jędrzej Chumiński (UE we Wrocławiu),**

prof. Jerzy Eisler (IH PAN/ IPN),

prof. Rafał Wnuk (KUL/ Muzeum II Wojny Światowej)

19.10–19.40 – Dyskusja (Discussion)

21 LISTOPADA 2014 R. (piątek): 21 NOVEMBER 2014 (Friday)

BLOK TEMATYCZNY (THEMATIC SESSION)

9.00–13.20 – Nowe społeczeństwo – efekty reform społeczno-gospodarczych w powojennej Polsce (New Society – The Consequences of the Socio-Economic Reforms in the Post-War Poland)

Część II (Part II)

Prowadzenie (Chairperson): prof. Dariusz Jarosz (IH PAN)

9.00–9.20 – **prof. Krystyna Trembicka (UMCS)**, *Własność – kryterium klasyfikacji wrogów Polski Ludowej (1944–1956) (Ownership – The Criterion of Classification of the Enemies of the Polish People's Republic <1944–1956>)*

9.20–9.40 – **dr hab. Jacek Wołoszyn (IPN/KUL)**, *„Zaoferować młodemu chłopakowi z Pipidówki możliwości kulturalnego rozwoju”. Strategie pozyskiwania młodzieży przez władze komunistyczne* (“To offer a young boy from a backwater town an opportunity for cultural development.” *Strategies of Recruiting the Youth by the Communist Authorities*)

9.40–10.00 – **dr Ewelina Szpak (IH PAN)**, *Trudne sąsiedztwo? Wiejskie stosunki własnościowe w powojennej praktyce życia codziennego* (Difficult Neighbourhood? Rural Ownership Relations in the Post-War Everyday Life)

10.00–10.20 – **dr Marcin Kruszyński (IPN)**, *„Inteligencja pracująca”. Dyskusja na temat społecznej bazy rekrutacji i roli inteligencji (1944–1956)* („Working Intelligentsia”. Discussion of the Social Background and the Role of the Intelligentsia <1944–1956>)

10.20–10.50 – Dyskusja (Discussion)

10.50–11.10 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

Część III (Part III)

Prowadzenie (Chairperson): prof. Grzegorz Miernik (UJK w Kielcach)

11.10–11.30 – **dr Natalia Jarska (IPN)**, *Robotnice i chłopki? Wpływ przemian gospodarczych na rolę kobiet (1944–1949)* (Female Workers and Peasant Women? The Influence of the Economic Changes on the Role of Women <1944–1949>)

11.30–11.50 – **dr Tomasz Osiński (IPN)**, *„Obszarnicy, kapitaliści, burżuazja...” w Polsce Ludowej. Między obrazem propagandowym a rzeczywistością* (“Landowners, Capitalists, Plutocrats...” in the Polish People's Republic. Between Propaganda and Reality)

11.50–12.10 – **Anna Łoś, dr inż. Marek Łoś (PTZ)**, *Pamięć o końcu ziemiańskiego świata* (The Remembrance of the End of the Landowners' World)

12.10–12.30 – **dr hab. Małgorzata Machalek (US)**, *Ziemie Zachodnie jako laboratorium społecznej polityki władz w latach 1945–1956 (wybrane problemy)* (Western Territories of Poland as the Laboratory for the Authorities' Social Policy in 1945–1956 <Selected Problems>)

12.30–12.50 – **dr Dariusz Klementowicz (UŁ)**, *Spółeczno-gospodarczy obraz Łodzi jako najpełniejszy przykład zmiany lat 1939–1956* (Socio-Economic Image of Łódź as the Most Complete Example of the Changes that Took Place in 1939–1956)

12.50–13.20 – Dyskusja (Discussion)

13.20–13.40 – Przerwa kawowa (Coffee Break)

PANEL DYSKUSYJNY (PANEL DISCUSSION)

13.40–15.00 – Skutki i trwałość zmian społeczno-gospodarczych lat 1944–1956 (Consequences and Permanence of the Socio-Economic Changes of 1944–1956)

Moderator (Moderator): prof. Janusz Wrona (UMCS)

Uczestnicy (Panel Speakers): prof. Dariusz Jarosz (IH PAN/ UW),
dr hab. Agnieszka Kolasa-Nowak (UMCS),
prof. Sławomir Sztaba (SGH)

15.00–15.40 – Dyskusja (Discussion)

15.40 – ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI (CLOSING OF THE CONFERENCE)

ORGANIZATOR:

Instytut Pamięci Narodowej
- Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu
Oddział w Lublinie

we współpracy z

Polskim Towarzystwem Ziemiańskim Oddział Lubelski

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

PATRONAT MEDIALNY:

